

Olomoucký kraj

Katastrální výměra: 526 702 ha

Počet obyvatel: 568 402

Adresa URL: www.kr-olomoucky.cz

Olomoucký kraj

Olomoucký kraj leží ve střední a severozápadní části Moravy a na severozápadě Českého Slezska. Sídlní město Olomouc bylo až do poloviny 17. století označováno za hlavní město Moravy. Má jeden z největších souborů památek v zemi. Tradici univerzitního města jako významného kulturního, duchovního a hospodářského střediska doplňuje nabídka sportovních a relaxačních možností. Nalézá se zde řada muzeí a galerií, ale také kavárničky, čajovny a příjemné restaurace přímo v centru města. Olomoucký kraj tvoří dva turistické regiony, Střední Morava a Jeseníky, a svou rozmanitostí a bohatou nabídkou využití volného času dokáže uspokojit i toho nejnáročnějšího návštěvníka.

Střední Morava dominuje v oblasti památek nad většinou turistických míst České republiky. Nejvýznamnější z nich je starobylá Olomouc, kde se mimo jiné architektonické skvosty nachází Sloup Nejsvětější Trojice, památka zapsaná na Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Avšak celou Střední Moravu lze nazvat klenotnicí památek a jedinečných sbírek. Historické chrámy, pohádkové hrady a noblesní zámky ostře kontrastují s venkovskými staveními. Bohatost památek doplňuje osobitý ráz národopisné oblasti Hané. Svými starobylými radnicemi královských měst Olomouc, Litovel, Uničov, Šternberk a Přerov a jejich měšťanskými domy a šlechtickými paláci umožňují historická centra těchto středomoravských měst poznat minulost každého z nich tak, jak se postupně vyvíjela. Při návštěvě zdejších hradů a zámků se turisté cítí jako v pohádce. Čekají na ně romatická zakoutí hradu Bouzov, vysoké hradby hradu Šternberk a temné věže zámku v Přerově, ale i několik set let staré vybavení zámeckých pokojů v Náměšti na Hané nebo v Čechách pod Košířem. Vzácné sbírky loveckých trofejí na zámku Úsov osloví jistě každého. Na Střední Moravě si přijdou na své i milovníci sakrálních památek. Prohlídka architektonických skvostů na Svatém Kopečku u Olomouce nebo v Dubu nad Moravou je výbornou příležitostí pocítit klid posvátných poutních míst.

Obyvatelé Střední Moravy jsou velmi pohostinní a jejich způsob života je v mnoha směrech typický pouze pro tuto oblast. Nejcharakterističtějšími znaky jsou pestré a bohaté kroje, zvyky a nezaměnitelné nářečí. Desítky národopisných souborů každoročně ožívují staré tradice na masopustních oslavách, jízdách králů, hodech či dožínkách a připomínají zdejší osobité zvyky, tance a písně.

Region Jeseníky je zase významný z hlediska aktivního odpočinku. Chráněné území o rozloze 740 km² zůstává i ve 21. století ekologicky velmi málo narušeno. Turistickou oblast tvoří pohoří Hrubý Jeseník se svým podhůřím, Rychlebské hory, Králický Sněžník a Nízký Jeseník. Nedotčená příroda, čistý vzduch a ideální podmínky pro celoroční dovolenou z něj činí velmi atraktivní oblast, která je vhodným místem pro milovníky historických a přírodních památek, zimních sportů i cykloturistiky. Například největším rašeliništěm na Moravě je Rejvíz s Velkým mechovým ezírkem, ke kterému vede naučná stezka stejného jména. Jeskyně Na Pomezí a Na Špičáku jsou zážitkem pro malé i dospělé turisty.

V zimě jsou Jeseníky velmi atraktivní lyžařskou oblastí. Leží tu vyhlášená zimní střediska a celou

oblast protkávají četné běžkařské trasy.

Rozmístění a osudy historických atraktivních objektů odrážejí spletité dějiny regionu v době středověku i novověku. Velké množství zřícenin gotických hradů i skvostné zámky přitahují milovníky historie i romantiky. Na zámku Jánský Vrch je největší sbírka kuřáckých potřeb a dýmek v České republice, ve Velkých Losinách lze obdivovat renesanční zámek nebo výrobu ručního papíru v jedné z nejstarších manufaktur Evropy a nedaleko nejvyšší hory Moravy – Pradědu se ve výšce 1 350 m n. m. zrcadlí vodní plocha elektrárny Dlouhé Stráně, třetí největší přečerpávací elektrárny na světě.

Osobitým nahlédnutím do minulosti je řada církevních památek. Například nedaleko Zlatých Hor se nachází vyhledávané poutní místo – kostel Panny Marie Pomocné zvaný Maria Hilf. Bohatě zdobené interiéry kostelů i prosté dřevěné kostelíky v Maršíkově nebo Klepáčově přibližují život zdejších obyvatel. Za poznání jistě stojí také Zlatorudné mlýny u Zlatých Hor, kde se nachází replika středověkého hornického městečka s možností rýžování zlata.

Ze severu k jihu krajem protéká řeka Morava, která se na rakousko-slovenské hranici vlévá do Dunaje a ten její vody odvádí do Černého moře. Okrajové části kraje na severu a severovýchodě odvodňuje řeka Odra do Baltského moře.

Přesto, že plochy hospodářské půdy jsou rozsáhlé, zaměstnanost v zemědělství se neustále snižuje. Nejvíce obyvatel Olomouckého kraje pracuje ve strojírenském a kovodělném průmyslu či v průmyslu elektrických a optických přístrojů.

OKRESY

Okresní úřady na území České republiky ukončily svoji činnost 31. prosince 2002, takže od 1. ledna 2003 představují okresy pouze územní obvody policie, soudů a některých jiných státních institucí.

V Olomouckém kraji jsou tyto okresy:

Jeseník
Olomouc
Prostějov
Přerov
Šumperk

SPRÁVNÍ OBVODY

Obce s rozšířenou působností představují nový typ obcí vykonávajících státní správu v přenesené působnosti. Jsou obcemi s nejširším rozsahem výkonu státní správy v přenesené působnosti. V jimi spravovaném území se nacházejí i obce s pověřeným obecním úřadem.

V Olomouckém kraji jsou tyto správní obvody obcí s rozšířenou působností:

Hranice
Jeseník
Konice
Lipník nad Bečvou
Litovel
Mohelnice

Olomouc
Prostějov
Přerov
Šternberk
Šumperk
Uničov
Zábřeh

